

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

ĐOÀN HỮU NAM

DỐC NGƯỜI

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

ĐOÀN HỮU NAM

DỐC NGƯỜI

Tiểu thuyết

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh
Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Điền (Trần Quang Điền) *Trưởng ban*
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô *Phó Trưởng ban*
3. TS. Trịnh Thị Thủy *Phó Trưởng ban*
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình *Ủy viên kiêm Giám đốc*
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính *Ủy viên*
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam *Ủy viên*
7. ThS. Vũ Công Hội *Ủy viên*
8. ThS. Phạm Văn Trường *Ủy viên*
9. ThS. Nguyễn Nguyên *Ủy viên*
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích *Ủy viên*

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chi đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO

TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền

Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

Cảm ơn nhà văn Trịnh Bằng, chùm truyện ngắn “Giọt máu đồng đội” của ông đã cho tôi cảm hứng viết nên cuốn sách này.

I

Sau Chiến thắng năm 1975, Thắng được xuất ngũ về quê. Cũng như bao người lính khác, trên vai anh là chiếc ba lô căng phồng, ngoài quân trang ra còn có bao đồ kỷ niệm của chiến trường miền Nam sau ngày giải phóng. Chiếc khung xe đạp bằng i-nóc, con búp bê to tướng được chằng buộc cẩn thận vào ba lô. Lòng anh vui phơi phới, trên con đường lộng gió về làng, gặp ai anh cũng cảm thấy như là người thân. Vậy là anh đã xa nhà được chín năm. Chín năm trời biên biệt nơi chân trời, góc bể, bom đạn bễ bề mà anh không hề sút mẻ. Chín năm trời đối mặt với hòn tên, mũi đạn mà được nguyên vẹn như anh được mấy người. Anh rảo những bước dài trên con đê, lòng hồi hộp nghĩ tới phút giây đoàn tụ. Chín năm qua anh luôn hướng về nơi quê nhà, nơi mẹ và em gái anh đang đợi anh từng giờ, từng phút. Anh biết, những năm vừa qua ở quê nhà mọi người vẫn chia lửa với các anh, biết bao bom đạn của kẻ thù đã dội xuống

mảnh đất yên bình ở hậu phương. Lúc này chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ đã lùi xa ba bốn năm trời, mặt đất đã trở lại sự bình yên của nó, dấu dấu vết vẫn còn loang lổ khắp nơi.

Dưới cánh đồng đang vào vụ gặt, những bóng áo trắng thoăn thoắt cắt lúa, những chiếc nón trắng gợi nhớ cho anh những ngày ở quê hương trước lúc lên đường.

Dưới cánh đồng một tiếng hò trong trẻo cất lên:

Hò... ơ...

Đường về quê xa xôi diệu vợi

Thương cánh cò lặn lội sang sông

Phải duyên, phải nhớ, phải mong

Xắn quân, ngả mũ ta dong cò về.

Thằng phì cười trước câu hò đáo đẽ, máu văn nghệ nổi lên, anh ngả mũ trước ngực đối đáp ngay:

Hò... ơ...

Cò tôi lặn lội mười niên

Đẽ cho thân vạc phát phiền những đêm

Từ nay tôm tép cò đên

Vạc ơi hãy nhớ, hãy quên những ngày...

Những tiếng cười vui vẻ nổi lên từ phía cánh đồng, tiếng hò trong trẻo lại cất lên: